

a pak tepnu vyhledati ve brázdě žebra, k němuž tepna náleží, dříve však vyjmouti náleží ohledané již útroby hrudní.

§. 75.

Při vyšetřování plic budiž udáno: zdali jsou velice neb mírně rozšířeny, do dutiny hrudní zapadlé a nebo ve větší míře splasklé; zdali jsou volné aneb sklípko-
vatými vlákný nebo blánami k podruhnicí, branici neb k osrdci přirostlé; jsou-li přirostlé na jednotlivých místech a nebo u veliké rozsáhlosti, na kterýchto místech anebo zdali v celém objemu; a zdali v jaké míře se objevují na plicích ony chorobní změny, o kterých byla na hoře při pohrudnici zmínka učiněna.

Na to se jedny plíce za druhými z dutiny hrudní vyberou, a kde by to nešlo, proto že jsou plíce přirostlé, odloupnou se dříve prstem neb nožem; pak se popíše: jakou mají barvu na rozličných plochách; jak jsou pružné, těstovité, tuhé, pevné, lámavé a tvrdé; zdali snad na povrchu jest rozlita krev; zdali se jedni neb druhé plíce nebo jejich laloky zvětšily neb zmenšily; zdali jsou patrně rozšířeny sklípky plicní; zdali mezi pohrudnicí a dužinu plicní snad vystoupil vzduch, krev anebo jiné hmoty; zdali jest na povrchu příškvara. O úrazech, které se naleznou, budiž udáno, jakého jsou způsobu a rozsahu, na kterém místě jsou. Aby se hloubka rány vyměřila, prořízne se opatrně lalok poraněný, jak rána běží, udá se určitě, v jakém způsobu jest průduch rány i dužina jej obkličující a hledí se hlavně, zdali snad byl poraněn některý větší kmen cévní, zvláště blíže toho místa, kde do plic vniknul.

§. 76.

Nenili tu ale žádných úrazů, otevře se průduška u kořenů obou plic, k nimžto se přijde, přehodili se levé plíce přes osrdec. Průduška stihá se daleko do dužiny plic, a popisuje se zde i se žlázami průduščími, dle podobných příčin jako při průdušnici (§. 70.) Potom prohlíží se tkanina plic, ku kterémuž konci se zařízne hluboko a vydatně do levého prvé dobře napnutého plíce v tom položení, jak to bylo udáno při otvírání průdušek. Plocha říznutím učiněná rozšíří se opětovaným řezáním po celé tloušťce plic; pravé plíce ale napne se přes stěnu žebornou a rozebere se podobným způsobem; též se může podlé okolností zvláštními jednotlivými zářezy tkanina plic vyšetřiti.

Při tom hleděti náleží: zdali při řezání plic znamenati jest jasné neb nejasné praskání, aneb zdaliž toho docela není; zdali jest barva bledá, jasná, mramorovaná rozličně červená; zdali v plicích jest více neb méně tekuté neb sražené krve; zdali v nich patrně žádné krve není; jak jsou pružné, tuhé, lomné a trhavé; zdali